İsviçre merkezinin coğrafyası

Dr Alexander Ressos, TEP
Attorney-at-Law (Switzerland and Germany),
Solicitor (England & Wales and Hong Kong)
Of Counsel, KGP Legal LLC
alexander.ressos@kgplegal.com.sg
www.ressos.com.sg

İsviçre'nin dijital varlık sektörünün bir başkenti, Zug, ve kendine özgü profillere sahip üç merkezi daha vardır. Zug, protokollerin, vakıfların ve ilk hizmet sağlayıcıların yerleştiği yerdir. Zürih bankaların, borsanın ve kurumsal altyapının bulunduğu yerdir. Cenevre özel bankacılığı, emtia ticaretini ve uzmanlaşmış bir saklama teknolojisi sektörünü getirir. Lugano ise Bitcoin ödemelerine ve en büyük ABD doları stablecoin'inin ihraççısıyla kurulan bir ortaklığa dayanan bir belediye stratejisi izlemiştir. «İsviçre'de olmak istiyoruz» diyen bir müvekkil, aslında bu dört merkez arasında seçim yapmaktadır. Bu seçimin lisans, banka hesabı, yetenek havuzu ve vergi yükü bakımından sonuçları vardır. C. Kısım, III. ve IV. Bölümler her merkezi ayrıntılı olarak anlatır. Bu kesim, kitabın geri kalanını okumak için gereken taslağı sunar.

Crypto Valley Zug

Zug kantonu Zürih'in otuz dakika güneyinde yer alır ve yaklaşık 130.000 nüfusa sahiptir. Düşük vergileri, verimli idaresi ve Zürih Havalimanı'na yakınlığı sayesinde yirminci yüzyılın ikinci yarısında şirketlerin tercih ettiği bir merkez hâline geldi. O dönemde gelen emtia tüccarları ve holding şirketleri, blokzincir kurucularının 2013 ve 2014'te hazır buldukları mesleki altyapıyı oluşturdu. Bitcoin Suisse 2013'te Zug'da

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

kuruldu. Ethereum Foundation, Ethereum protokolünün gelişimini yönetmek amacıyla 2014'te orada kuruldu. Bir protokol hazinesinin aracı olarak İsviçre Medeni Kanunu'nun (ZGB/CC) 80 vd. maddeleri kapsamında bir İsviçre vakfını seçmesi, sonraki onlarca projenin izlediği bir şablon oluşturdu.[1] Zug şehri Temmuz 2016'da belediye harçları için Bitcoin kabul etmeye başladı. Kanton da 2021'de kanton vergileri için aynı adımı attı ve 2023'te sınırı işlem başına 1,5 milyon CHF'ye yükseltti.[2]

«Crypto Valley» adı 2016 civarında ortaya çıktı ve 2017'de kanton hükümetinin desteğiyle kurulan Crypto Valley Association ile kurumsallaştı. Vadinin ekosistemi her yıl CV VC'nin Top 50 raporuyla ölçülür. Bu rapor, İsviçre ve Lihtenştayn'daki en büyük blokzincir şirketlerini değerlemelerine göre sıralar.[3] 2022–2024 arasındaki ayıklanma süreci proje ve çalışan sayısını azalttı. Ancak 2025'e gelindiğinde vadi, gelirleri token fiyatlarına daha az bağlı olan tokenizasyon, stablecoin ve altyapı işletmeleri sayesinde toparlanıyordu. Geriye kalan, protokol vakıflarından, bunların işletme şirketlerinden ve onlara hizmet veren hukuk büroları, denetçiler ve mali müşavirlerden oluşan yoğun bir kümedir. Bu kümenin çevresinde, kriptoya ilişkin yüzlerce vergi ön kararı işlemiş bir kanton idaresi ve blokzincir programı bulunan bir uygulamalı bilimler üniversitesi yer alır.

Zürih, Cenevre ve Lugano

Zürih kurumsal katmanı barındırır. İsviçre Finansal Piyasalar Denetim Otoritesi'nin (FINMA) Ağustos 2019'da lisans verdiği iki kripto bankası, Sygnum Bank ve 2023'te adı AMINA Bank olarak değiştirilen SEBA Bank, sırasıyla Zürih ve Zug'da bulunmaktadır.[4] Tokenize menkul kıymetler için ilk tam düzenlenmiş finansal piyasa altyapısı olan SIX Digital Exchange, merkezi menkul kıymet saklama kuruluşu ve borsa lisanslarını 10 Eylül 2021'de FINMA'dan aldı ve Zürih'teki SIX grubunun bir parçasıdır.[5] En büyük kanton bankası olan Zürcher Kantonalbank, 2024'te müşterilerine kripto alım satım ve saklama hizmeti sunmaya başladı. Devlete ait posta bankası PostFinance da aynı yıl Sygnum ile ortaklık içinde aynı adımı attı. FINMA lisanslı bir Zürih aracı kurumu ve varlık yöneticisi olan Crypto Finance AG, 2021'de Deutsche Börse tarafından satın alındı ve Alman borsa grubunun İsviçre'deki düzenlenmiş kripto koludur.[6]

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

Cenevre, özel bankacılık geleneğini ve bir saklama teknolojisi sektörünü bünyesinde barındırır. 2018'de Cenevre'de kurulan ve FINMA tarafından aracı kurum olarak lisanslandırılan Taurus SA, dijital varlık hizmeti sunan İsviçre bankalarının büyük bir kısmının kullandığı saklama ve tokenizasyon altyapısını sağlar. Platformu, tokenize menkul kıymetler için bir DLT alım satım platformu da işletmektedir. Cenevre'deki özel bankalar müşterilerine kripto sunmakta Zürih'teki kurumlardan daha yavaş davrandı. Ancak bunlardan birkaçı bu hizmeti Taurus veya Sygnum aracılığıyla sunmaya başladı. Lugano'nun 2022'de Tether ile başlattığı «Plan B», Bitcoin'i ve USDT stablecoin'ini şehirde günlük ödemelerde kullanılabilir hâle getirmeyi ve kripto işletmelerini Ticino'ya çekmeyi amaçlar. Lugano belediye vergileri ve harçları için Bitcoin ve USDT kabul eder, her yıl bir konferansa ev sahipliği yapar ve SIX Digital Exchange üzerinde dijital bir tahvil ihraç etmiştir.[7]

Notlar

1. Civil Code (SR 210), md. 80 vd. (vakıflar); Ethereum Foundation (Stiftung Ethereum) 2014'te Zug kantonunun ticaret siciline tescil edilmiştir. ↩
2. Zug Kantonu, Bitcoin ve Ether ile vergi ödemelerinde azami tutarın işlem başına 100.000 CHF'den 1,5 milyon CHF'ye yükseltilmesine ilişkin 19 Mayıs 2023 tarihli basın açıklaması. ↩
3. CV VC AG, "Crypto Valley Top 50 Report", 2018'den bu yana her yıl yayımlanmaktadır. ↩
4. Sygnum, FINMA'dan bankacılık ve menkul kıymet aracılığı lisansı alındığını duyuran 26 Ağustos 2019 tarihli basın açıklaması. Lisans, ikincil kriterlerin karşılanmasına bağlı olarak şartlı biçimde verilmiştir. ↩
5. FINMA, 10 Eylül 2021 tarihli basın açıklaması: SIX Digital Exchange AG'ye merkezi menkul kıymet saklama kuruluşu, SDX Trading AG'ye ise borsa olarak faaliyet izni verilmiştir. Her iki izin de Finansal Piyasa Altyapısı Kanunu (FinfraG/FinMIA) kapsamındadır. ↩
6. Crypto Finance AG'ye 2021'de FINMA tarafından aracı kurum izni verilmiş ve şirket aynı yıl Deutsche Börse AG tarafından satın alınmıştır; Zürcher

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

Kantonalbank, Eylül 2024'te müşterileri için kripto alım satım ve saklama hizmetini başlatmıştır; PostFinance aynı hizmeti Şubat 2024'te Sygnum ile birlikte başlatmıştır. ↩

7. Lugano Şehri, Tether ile «Plan B» girişimi, 3 Mart 2022'de duyuruldu; Lugano Şehri'nin 100 milyon CHF tutarındaki dijital tahvili Ocak 2023'te SIX Digital Exchange üzerinde ihraç edilip takas edilmiştir. 2024'teki bir diğer ihraç ise Project Helvetia kapsamında toptan merkez bankası dijital parasıyla takas edilmiştir. ↩

Disclaimer

This article is provided for general information only. It is based on publicly available sources as at its date of publication. These sources have not been independently verified against licences, regulatory registers or the records of the entities concerned. It is not legal, tax, financial or investment advice. Nor is it a recommendation to invest in, transact with or use the services of any entity mentioned. Law and regulation change frequently, so the content may be incomplete or outdated. To the fullest extent permitted by law, Dr Alexander Ressos and the publisher of SingaporeIQ exclude all liability for loss or damage arising from the use of or reliance on this article. Readers should obtain advice on their specific circumstances before acting or refraining from action.

Names and trademarks of the entities discussed belong to their owners and are used for identification only. Their mention implies no endorsement, affiliation or allegation of wrongdoing. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. Corrections and updates: contact@ressos.com.

© 2026 Dr Alexander Ressos. This article may be quoted with attribution to SingaporeIQ (SingaporeIQ.com). Reproduction in full and any commercial use require prior written consent. The Legal Terms at https://singaporeiq.com/legal-terms apply.

Author contact: Dr Alexander Ressos, TEP · contact@ressos.com